O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY ARXIV PALATASI
INV.№

2007 йил 19 январь, жума № 3 (601)

INSON MANFAATLARI — OLIY QADRIYAT
O'ZBEKISTON ADOLAT SOTSIAL-DEMOKRATIK PARTIYASI
KUCH ADOLATDADIR

ADOLAT

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТА

Мамлакатимизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг самараси ўлароқ хориж давлатлари билан ҳамкорликда ишга туширилган қўшма корхоналар сони кун сайин ортиб бормоқда. Бу эса жойларда аҳолини иш билан таъминлашга, сифатли харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқаришга салмоқли ҳисса қўшяпти.

Бухоро вилоятидаги "Пешкутекс" Ўзбекистон-Белоруссия қўшма корхонасининг иш бошлаганига ҳали кўп бўлмаса-да ўзининг сифатли маҳсулотлари билан кўпчиликнинг назарига тушган. 140 нафар ишчи ходим хизмат қиладиган корхонада бир ойда 216 тонна сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Корхона замонавий техника асосида жиҳозланганлиги боис иш унумли ва самарали кечмоқда. Кунига бир нафар оператор 480 кг. ипкалава маҳсулотлари ишлаб чиқармоқда.

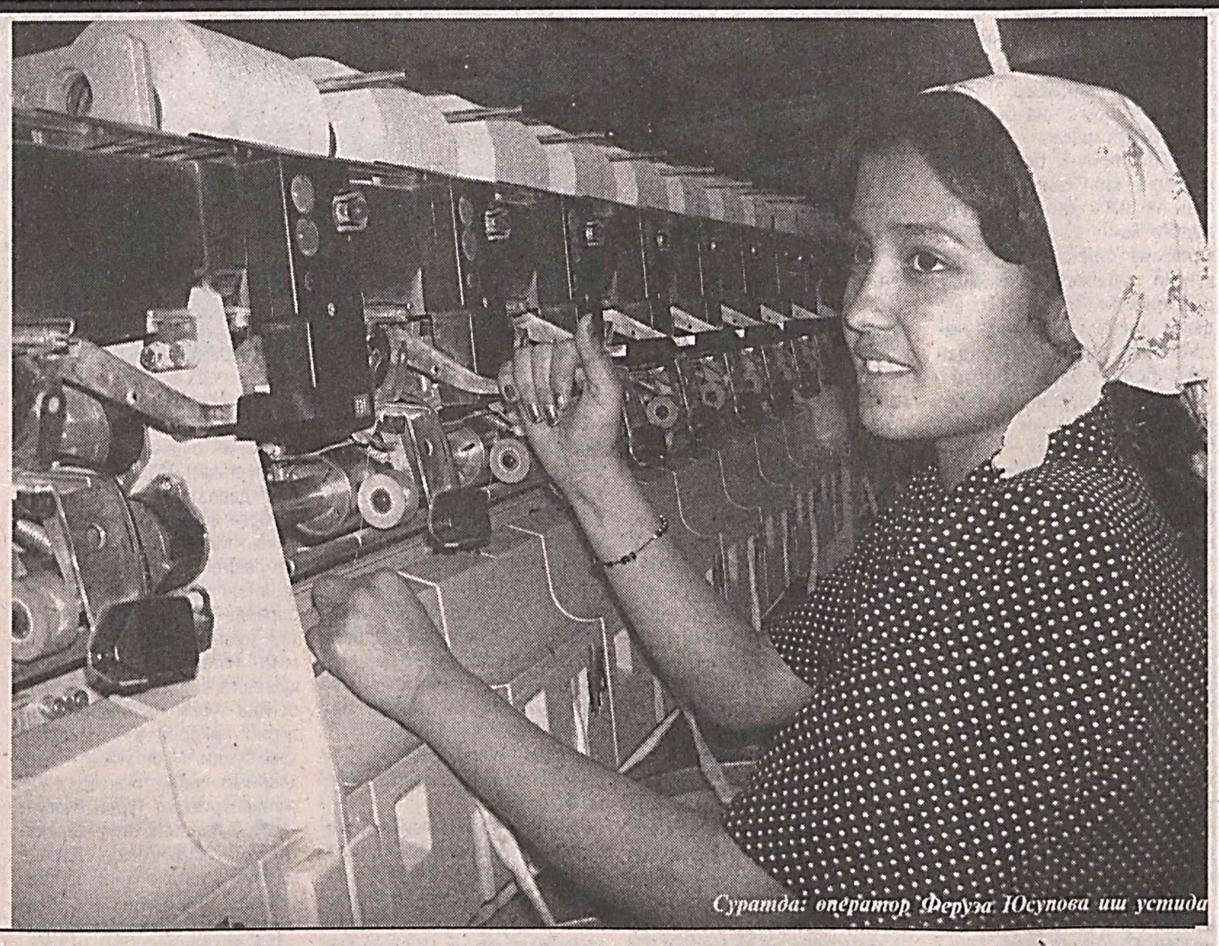

Суратда: оператор Феруза Юсупова иш устида

Долзарб вазифалар муҳокама этилмоқда

Қарши шаҳрида Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятлари ҳокимларининг ўринбосарлари, маънавий-маърифий ишлар бўйича ёрдамчилари, шаҳар ва туман ҳокимларининг минтақавий семинари иш бошлади.

Семинар-кенгашда Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 14 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида баён этилган вазифаларни бажариш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилмоқда. Анжуманда мазкур маърузада миллий қадриятларимиз ва ҳаётимизга тобора чуқур кириб бораётган демократик принциплар, тараққиётимизнинг асосий шартлари, жамиятни янгилаш ва ислоҳ қилишнинг устувор йўналишлари белгилаб берилгани, бу эса барча бўғин раҳбарлари зиммасига улкан масъулият юклаши алоҳида таъкидланди. Дарҳақиқат, бугунги раҳбардан одамларнинг ўй-ташвишлари билан яшаш, ён-атрофда юз бераётган ҳодисаларга доимо ҳушёр ва сергаклик билан ёндашиш, эл-юрт тақдири ва келажаги учун масъулликни ҳис этиш, фидойилик ва қатъият талаб этилмоқда.

Тадбирда Юртбошимизнинг «Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги қарори ижроси юзасидан жойларда амалга оширилаётган ишлар, қишлоқ хўжалигини ислоҳ этиш, ер ва сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, чорвачиликни, мева, сабзавотчилик ва узумчиликни ривожлантириш, қишлоққа саноатни олиб кириш масалалари бўйича ҳам фикр алмашилади.

Семинарда Ижтимоий ҳимоя йилида аҳолининг кам таъминланган қатламларини ҳар томонлама ҳимоялаш, хотин-қизларнинг жамиятдаги мавқеини ошириш, фуқаролар йиғинларида барқарор маънавий-ахлоқий муҳитни таъминлаш, шунингдек, соғлиқни сақлаш, таълим-тарбия соҳаларини янада ривожлантириш, ҳаётимизда учраб турадиган айрим муаммоларни бартараф этиш юзасидан маърузалар тингланади, амалий машғулотлар олиб борилади.

Семинар-кенгаш ишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Н.Хонов, Қашқадарё вилояти ҳокими Н.Зайниев иштирок этди.

А.МУҲАММАДИЕВ,
ЎзА мухбири

Партия кўзгуси

Пленум бўлиб ўтди

Ўзбекистон "Адолат" СДП Қарши шаҳар Кенгашининг IV пленумида "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонун лойиҳаси кенг муҳокама қилинди. Унда шаҳар партия Кенгашининг навбатдаги вазифалари ҳам белгилаб олинди.

"Адолат" СДП Қарши шаҳар Кенгаши биринчи котиби Исроил Исломов маърузасида қонун лойиҳалари сиёсий партияларнинг давлат ва жамият қурилишидаги ролини кучайтириш билан бирга, барча соҳалардаги ислоҳотларни амалга оширишда ташаббускорлиги ва масъулиятини ҳам оширишини алоҳида қайд этди. Сўзга ниққан вилоят партия Кенгаши биринчи котиби Абдуқаҳҳор Аҳмедов ва бошқалар ҳам мазкур қонун лойиҳаларининг сиёсий партиялар ҳаётидаги аҳамияти ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Пленумда шаҳар партия Кенгаши фаолиятига оид масалалар ҳам муҳокама этилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди.

Жараён

Бозор иқтисодиётига асосланган эркин демократик давлат барпо этиш, фуқаролик жамиятининг мустаҳкам пойдеворини қуриш бош стратегик мақсадимиздир. Президентимиз Ислом Каримов «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» асарида «Биз учун фуқаролик жамияти бу — инсоннинг ўз-ўзини камол топтиришига халақит қилмайдиган, балки ёрдамлашадиган, шахс манфаатларини амалда жорий қиладиган, унинг ҳуқуқ ва эркинликларининг энг кўп даражада таъминланишига шароит туғдирадиган ижтимоий макондир», дея таъкидлаганди.

ННТ: эркин ва мустақил фаолият кафолати

Дарҳақиқат, фуқаролик жамиятини шакллантиришда энг муҳим омиллардан бири унинг институтционал қисми бўлган нодавлат нотижорат ташкилотларидир. Мамлакатимизда аҳолининг турли ижтимоий гуруҳлари манфаатини ифодаловчи нодавлат нотижорат ташкилотларининг нуфузи ва таъсирини оширишга, уларнинг самарали фаолият кўрсатиши учун зарур ҳуқуқий базани шакллантириш ва ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Конституциямизда фуқаролик жамиятининг ҳуқуқий пойдеворини яратиш, унинг асосий қоида ва талабларини ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкамлаш меъёрлари ўз ифодасини топган. 1991 йили «Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги, 1999 йили эса «Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида»ги қонунлар қабул қилинди.

Яқинда матбуотда эълон қилинган «Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги қонун ҳам демократик қадриятларни мустаҳкамлаш, аҳолининг сиёсий фаоллигини ошириш, демократик ўзгаришлар кўламини кенгайтириш ва чуқурлаштиришда фаол иштирок этаётган нодавлат нотижорат ташкилотларини қўллаб-қувватлаш бўйича олиб борилаётган ишларнинг мантиқий давомидир. Мазкур қонуннинг қабул қилиниши Ўзбекистоннинг демократик тараққиёт сари собитқадамлик билан илдамлаётганидан далолат беради.

«Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги қонун «Жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни ислоҳ қилиш ҳамда модернизациялаш мақсад ва вазифаларини амалга ошириш Дастури тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 10 мартдаги қарори билан тасдиқланган концепцияга асосан ишлаб чиқилди. Қонун лойиҳасини тайёрлаш ва муҳокама қилиш жараёнида мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган кўплаб нодавлат нотижорат ташкилотлари, халқаро экспертлар, мутахассислар, олимлар фаол иштирок этишди.

Қонун 5 боб ва 18 моддадан иборат бўлиб, умумий қоидалар, нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг асосий кафолатлари, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, фаолиятини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, якуний қоидалар каби бобларга бўлинган. Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини кафолатлаш, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш, мазкур ташкилотларни қўллаб-қувватлаш бўйича муносабатларни тартибга солиш бу қонуннинг асосий мақсадини ташкил этади.

Давоми 2 - бетда

Қарор ва ижро

Сифат, суръат ва юксалиш йўлида

Мамлакатимизда ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурининг жорий қилиниши импортни қисқартириш ва минглаб янги иш ўринлари очиш имконини бермоқда. "Ўзкимёсаноат" давлат акциядорлик компанияси корхоналарида бу борада муайян натижаларга эришиляпти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 23 январдаги "Кимё саноати корхоналарини бошқариш тузилмасини такомиллаштириш ва қишлоқ хўжалигига агрокимё хизмати кўрсатишни яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори бу борада дастуриламал бўлмоқда. "Ўзкимёсаноат" давлат акциядорлик компанияси томонидан кимё саноатини замонавийлаштириш, ресурсларни тежайдиган самарали технологияларни жорий этиш, ишлаб чиқаришни ва бутловчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни ривожлантириш борасида тегишли тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ўтган йил давомида компания корхоналарида 520,0 миллиард сўмлик (йиллик режага нисбатан 100,5 фоиз) маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Бу борадаги ўсиш суръати 114,8 фоизни ташкил қилиб, 2005 йилдагига нисбатан 65,9 миллиард сўмга ортди. Шунингдек, компанияга қарашли корхоналарда 20,3 миллиард сўмлик халқ истеъмоли моллари ҳам ишлаб чиқарилди ва бу борадаги ўсиш суръати 128,6 фоизни ташкил этди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва унумдорлигини оширишда минерал ўғитларнинг аҳамияти беқиёс. Ўтган йил давомида "Ўзкимёсаноат" давлат акциядорлик компанияси корхоналарида бундай зарур воситаларни ишлаб чиқариш ҳажми ҳам йиллик режа асосида тўла таъминланди. Соф ҳолда 940,9 минг тонна, шу жумладан, 812,3 минг тонна азот ва 128,6 минг тонна фосфор ўғитлари ишлаб чиқарилди. Натижада бу борадаги ўсиш суръатлари 106,2 ҳамда 127,0 фоизни ташкил қилди. Фосфор ўғитларини тайёрлашда тўлалигича Қизилқум фосфорит мажмуи хомашёсидан фойдаланилди. Бундай ўғитларнинг янги турларини саноат миқёсида ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Ўтган йил давомида Президентимиз Ислом Каримовнинг 2010 йилгача Жерой-Сардара кони негизида фосфорли ўғитлар ишлаб чиқариш ва экспорт қилиш бўйича чора-тадбирлар дастури тўғрисидаги қарори ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилди. Жумладан, "Аммофос" очиқ акциядорлик жамиятида юқори карбонатли фосфоритлардан фойдаланиш технологияси синовдан ўтказилди ва амалиётга жорий қилинди.

Давоми 2 - бетда

Ахборот – тарғибот усули

Инсоният тарихидаги энг қимматли воситалардан бири бу — ахборот. Бундай манбаани етказган шахс ёки восита бир вақтнинг ўзида ҳам тарғиботчи, ҳам ташвиқотчи вазифасини бажаради. Боиси, хабар кишига билим ва куч бериш билан бирга, таъсирчанлик, ишонтириш каби хусусиятларга ҳам эга.

Агар ахборот муайян ғоя ва мафкурага асосланган бўлса, у янада кўпроқ самара бериши мумкин. Бундай муҳим қуролга эга бўлишнинг ўзи катта гап. Узоққа боришнинг ҳожати йўқ — дунёда ахборот қуроли орқали ўзгалар ҳаётига хуруж айлаб, ҳукмронлик қилиш, ўзининг гаразли мақсадларига эришиш пайида юрганлар қанча.

Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги партия фракцияси аъзолари ҳамда «Адолат» газета таҳририяти ходимлари иштирокида бўлиб ўтган йиғилишда шу ҳақда баҳс борди. Одатий кун тартиби ёки маърузалардан ҳоли ўтган даврада барча самимий мулоқотга киришди.

Тадбирнинг фарқли жиҳатини очиқ ва эркин фикр-мулоҳазаларга асосланганида деб билиш мумкин. Чунки, йиғилганларни муҳокамасига сабаб бўлган масала - партиявий ғоя ва мақсадларни кенг жамоатчиликка етказиш, партия фаолиятини кўпроқ тарғибот қилиш, амалга оширилаётган ишлар ҳақидаги ахборотларни ўз вақтида ва тезкор узатиш бугунги сиёсий жараёнларнинг талаби ва заруратига айланди. "Адолат"чиларнинг иши ва фаолиятидаги натижалар чакки эмас, лекин янада самаралироқ, таъсирчанроқ бўлиши учун нима қилмоқ керак? Ўз сафига 50 мингдан ортиқ аъзоларни бириктирган «Адолат" партияси мазкур жараёнларда қандай чораларни қўллагани маъқул?

Ҳозир республикамизда қарийб мингга яқин ОАВ фаолият кўрсатмоқда. Вилоят ва туман Кенгашларида ўтказилаётган тадбирлар маҳаллий ва республика ОАВ орқали ёритилиб турибди. Лекин буни етарли деб бўлмайди. Юзлаб бошлангич партия ташкилотларининг саъй-ҳаракати, эришаётган муваффақиятлари ҳақида жамоатчиликни тўлиқ хабардор қилишга ҳали эришилди, деб бўлмайди. Албатта, партиянинг ягона нашри бўлмиш — "Адолат" газетасида имкон қадар партия фаолиятига кенг ўрин берилмоқда. Аммо бу ҳам маълум ҳудудлар доирасида чегараланиб қолмоқда. Айрим вилоятларда ўтказилаётган тадбирлар фақат тақдим этилган маълумотномаларда акс этадию бирор маҳаллий ахборот воситасида кўрсатилмайди.

Яна бир жиҳат — нега ҳудудий котиблар ўзлари ташаббус кўрсатиб, тарғибот-ташвиқот ишларида асосий қурол бўлган газета, радио ва телевидение билан мунтазам алоқани ҳанузгача ўрнатишгани йўқ. Жойларда катта ўзгаришлар қилинаяпти, куннинг долзарб масалалари партия фаоллари ўртасида муҳокама этилаётир. Бироқ, жамоатчилик орасида кенг ахборот тарқатиш борасида ҳали муаммолар анча. Бу ишларни уддалашда партия матбуот хизмати олдида янги ва кечиктириб бўлмас вазифалар борлиги яққол кўриниб турибди.

"Адолат" газетасида ҳам тарғибот ишларини янги поғона кўтариш даркор. Масалан, аксарият вилоятларда газета мухбирлари фаолият кўрсатмоқда. Лекин уларни маҳаллий партия кенгашлари билан алоқаларини аниқ тартибга келтириш муҳим масалага айланган. Бу борада партия котиблари ва газета таҳририятига зарур тавсияларни бериб бориш талаб этилади.

Тадбир иштирокчилари бундай очиқ ва самимий руҳда ўтган даврада гоҳ танқид, гоҳ таъкид шаклида узоқ мунозара юритишди. Муҳокамадаги мавзунинг аҳамияти шунда билиндики, ушбу даврада айтилган фикрлар, хулосалар якуний эмас ва у мунтазам янгиланиш ҳамда таҳлилга муҳтож.

Аниқ хулоса эса шундай — партия кўп минг сонли аъзоларининг муштарак мақсадларини ифода этган дастур ва ғояларини тарғибот этишда чинакам ахборот тарқатиш салоҳиятига ва тажрибасига эга бўлсагина кўзлаган натижага эришиши мумкин.

Ўз мухбиримиз

Рағбат ва ҳимояни ҳис этиб

Балиқчилик билан шуғулланиб бозорни сероб этаман, ҳам оилам даромадини кўпайтираман, деб ният қилган Комилжон Ҳалимов, очиғи, иши бу тарзда осон, расмиятчиликларсиз битишини кутмаган эди. Унинг «Оқ Амур» фермер хўжалигини очиш ҳақидаги аризаси Самарқанд туман ҳокимлиги ҳузуридаги тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш инспекциясида атиги 2 кунда кўриб чиқилиб, тегишли рухсатнома берилди. Энди тадбиркор Дарғом анҳорида махсус ҳавза қуриб, тонналаб балиқ етиштириш билан банд.

Бу якка тадбиркорга кўрсатилган алоҳида мурувват-сийлов эмас. Мамлакатимиз Президентининг 2006 йил 24 майдаги "Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатига олиш ва ҳисобга қўйишнинг хабардор қилиш тартибини жорий этиш тўғрисида"ги қароридан сўнг юзага келган барчага бирдек тегишли муносабат, ҳуқуқий замин ифодаси!

Самарқанд туманида биргина 2006 йил давомида 1448 та тадбиркорлик субъекти давлат рўйхатидан ўтказилиб, фаолият юритиши учун зарур рухсатномалар берилди. Бу иқтисодиётнинг деярли барча соҳалари, хусусан саноат, транспорт, маиший сервис хизмати, қишлоқ хўжалиги, миллий ҳунармандчилик сингари фаолият турларини асос қилиб олган фуқаролардир.

— Эътиборли жиҳати шундаки, энди мустақил равишда тадбиркорликнинг у ёки бу тури билан шуғулланаман, корхона очаман, деган фуқаро ортиқча расмиятчиликлардан буткул халос бўлган, — дейди тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш туман инспекцияси бошлиги Нуриддин Бердиев. — Янги ҳуқуқий меъёрларга асосан бизга мурожаат қилган ҳар бир шахс 3 соат мобайнида тегишли жавоб олади. Зарур ҳужжатлар тақдим этилгандан сўнг эса атиги 2 кун ичида тадбиркорлик фаолиятига рухсат берилади.

Дарвоқе, тадбиркорларнинг солиқ ва статистика идораларидан махсус қайднома, ички ишлар бўлимидан эса муҳр олиш ҳақидаги мурожаатлари ҳам бир йўла шу ерда ҳал этилади. Шу мақсадда туман инспекциясида тегишли ташкилотлар билан ҳужжатлар алмашиш йўлга қўйилган.

— Оҳалик қишлоғида "Оригинал Макс люкс" деб номланган паррандачилик фермасини ташкил этиш учун зарур рухсатнома олишга бир кун кифоя қилди, — дейди тадбиркор Беҳруз Аловиддинов. — Тўғрисини айтсам, илк мурожаатимданоқ ҳеч қандай таъмагирчиликсиз, оворагарчиликсиз мени қўллаб-қувватлашларидан жуда хурсанд бўлдим. Ўзим, оилам ва жамият учун умумий манфаатдорликни ҳис этдим.

Бу ўз сармояси эвазига корхона очиб ўнлаб кишини даромадли иш билан таъминлаган тадбиркорнинг самимий эътирофи. Тадбиркорлик йўлидаги яшил чироқлар эса ислоҳотларнинг ривожланишига, иқтисодиётнинг барқарорлашувига хизмат қилмоқда.

Бугун Самарқанд туманида давлат рўйхатига олинган 2200 га яқин тадбиркорлик субъектлари фаолият юритмоқда. Ҳолбуки, уч йил муқаддам бу рақам 900 тадан ошмаган эди. Ёки 2003 йилда акцияларида давлат улуши бўлган 97 та корхона буткул тадбиркорларга сотилиб, қайта рўйхатдан ўтказилган бўлса, 2006 йилда 876 та шундай хўжалик субъекти янги мулк сифатида қайд этилди. Бу эса зарар кўриб ишлаётган ёки паст рентабелли корхоналарда янги ташаббус ва изланувчанликни юзага келтирди. Давлат улуши 73 фоизни ташкил этган "Стеклопластик" очиқ акциядорлик жамиятининг акциялари тўлиқ сотилгач корхона янада зўр қувват билан ишлай бошлагани фикримиз исботидир. Ҳозир бу ерда мактаб ва коллежлар учун мебель, ўқув ва спорт жиҳозлари тайёрлашда миллиард сўмлик буюртмалар бажарилмоқда. 500 нафарга яқин ишчи-мутахассислар энг юқори маош билан таъминланган.

Тумандаги "Барокат" ва "Диёр" автокорхоналари оғир молиявий аҳволдан қутулиб масъулияти чекланган жамият тарзида қайта рўйхатга олингач, янги автомобиллар харид қилинди. Транспортдан фойдаланиш коэффициенти ошди. Сабаби, ҳар иккала корхона буюртмачиларни ўзи излаб топадиган ва уларга сифатли хизмат кўрсатадиган бўлди.

Яна шуниси эътиборлики, туманда давлат рўйхатидан ўтказилаётган тадбиркорлик субъектларининг фаолият доираси кенгайиб бормоқда. Тарихи минг йилларга бориб тақаладиган қадимий Самарқанд қоғозларини ишлаб чиқарадиган «Конигул-Мерос» хусусий корхонаси тўғрисида шундай дейиш мумкин. Бу ноёб устахонага аллақачон ЮНЕСКО ва Японияннинг «Жайка» халқаро ҳамкорлик агентлиги вакиллари ташриф буюрганлиги бежиз эмас.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Асосий гап шундаки, тадбиркор ҳуқуқий рағбат, ҳимояни ҳар қадамда ҳис этиб турибди. Вилоят адлия бошқармасига тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш бўйича ўтган бир йил мобайнида Самарқанд туманидан бирорта шикоят келиб тушмагани ҳам барча муаммолар жойида ҳал этилаётганидан далолат бериб турибди. Молия, банк, агрокимёсервис сингари идоралар рўйхатдан ўтган ҳар битта тадбиркорнинг эркин фаолиятига ҳамкору мададкор.

Тадбиркорга нисбатан ҳалол, ошкора муносабат иқтисодий рақамларда ҳам ўз ифодасини топаяпти. Бугун туманда ялпи саноат маҳсулотининг 65 фоизи, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг 80 фоизи тадбиркорлар ҳиссасига тўғри келмоқда. Муҳими, мулкдорлар ўртасидаги рақобатдан истеъмол бозори фойда кўраётир. Кўплаб янги иш жойлари яратилаяпти, ихчам, мукаммал технологиялар олиб келинаяпти. Демак, ислоҳотлар юрт манфаатларига хизмат қилаяпти.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
"Адолат" мухбири

ННТ: эркин ва мустақил фаолият кафолати

Давоми. Боши 1 - бетда

Қонуннинг 4-моддасида давлат нодавлат нотижорат ташкилотларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини кафолатлаши, уларни қўллаб-қувватлаш шакллари ва шартларини белгилаши, юридик ва жисмоний шахслар қонун ҳужжатларига мувофиқ ушбу ташкилотлар фаолиятини молиявий ёки бошқа жиҳатдан қўллаб-қувватлаши қайд этилган.

Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг асосий кафолатлари сифатида қуйидагилар белгиланган:

— фаолият эркинлиги кафолатлари;

— ахборотдан фойдаланиш кафолатлари;

— мулк ҳуқуқий кафолатлари.

Шу билан бирга, қонунда мазкур ташкилотларнинг ҳуқуқ ва ишчанлик обрўсини, интеллектуал фаолият натижаларини, давлат органларининг ғайриқонуний қарорларидан, мансабдор шахсларнинг ғайриқонуний ҳаракатларидан (ҳаракатсизлигидан) ҳимоя қилиш каби қоидалар белгиланган.

Маълумки, нодавлат нотижорат ташкилотлари ўз номидан келиб чиқиб даромад (фойда) олишни ўз фаолиятининг асосий мақсади қилиб белгиламаган ташкилотлардир. Жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини, бошқа демократик қадриятларни ҳимоя қилиш, ижтимоий, маданий ва маърифий мақсадларга эришиш, маънавий ва бошқа номоддий эҳтиёжларни қондириш, хайрия фаолиятини амалга ошириш каби ижтимоий фойдали мақсадлар маълум бир миқдордаги моддий, молиявий сарф-харажатларни талаб этади. Бу вазифаларни амалга оширишда нодавлат нотижорат ташкилотларининг иқтисодий эркинлигини таъминлаш, қўллаб-қувватлаш муҳим аҳамиятга эга. Бу уларнинг мустақил фаолият юритиши ва ривожланиши учун асосий омил ҳисобланади.

Шу боис қонуннинг 4-бобида назарда тутилган нодавлат нотижорат ташкилотларининг фаолиятини давлат томонидан субсидиялар, грантлар ва ижтимоий буюртмалар шаклида қўллаб-қувватлаш мумкинлиги мазкур қонуннинг муҳим қоидаларидан биридир. Қонуннинг 12-моддасига кўра, давлат субсидияси Ўзбекистон Республикаси давлат бюджети, давлат мақсадли жамғармалари маблағлари ҳисобидан нодавлат нотижорат ташкилотларини қўллаб-қувватлаш учун бериладиган ва махсус лойиҳалар билан боғлиқ бўлмаган молиявий ёки бошқа кўмакдир. Қонуннинг 13-моддасига биноан эса Давлат гранти нодавлат нотижорат ташкилотларига ижтимоий фойдали мақсадларга эришишга қаратилган лойиҳаларни амалга ошириш учун танлов асосида Ўзбекистон Республикаси давлат бюджети маблағлари ҳисобидан бериладиган пул маблағлари ва моддий ресурслар саналади. Қонуннинг 14-моддасига кўра, давлат ижтимоий буюртмаси нодавлат нотижорат ташкилотларига ижтимоий аҳамиятга молик лойиҳаларни амалга ошириш учун давлат органи ва нодавлат нотижорат ташкилотлари ўртасида шартнома тузиш орқали ишларни бажариш ёки тадбирлар ўтказишга қаратилган давлат топшириғидан иборат.

Таъкидлаш жоизки, давлат субсидияси, Давлат гранти ҳамда давлат ижтимоий буюртмасини бериш тартиби ва шартномаларини Вазирлар Маҳкамаси белгилайди.

Хуллас, "Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги қонун нодавлат нотижорат ташкилотларининг жамиятимизда фаолият олиб боришида зарур шарт-шароитни яратиб бериш, жамиятни демократлаштириш ва модернизациялаш жараёнида мазкур ташкилотларнинг эркин мустақил, тенг шароитда фаол иштирок этишида муҳим ҳуқуқий кафолат бўлиб хизмат қилади.

Миравзал МИРАКУЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти етакчи илмий ходими

Байналмилал маданият марказининг 15 йиллиги

Миллатлараро тотувлик: азалий, абадий...

Ўзбекистоннинг бойликлари кўп, лекин бизнинг энг катта бойлигимиз, энг юксак қадриятимиз — жамиятимизда ҳукм сураётган тинчлик, миллатлараро дўстлик ва ҳамжиҳатликдир.

Ислом Каримов

Дунё саҳнига бир эътибор беринг: Ироқ, Афғонистон фожиаси, Сомалидаги урушлар, Яқин Шарқ ғавғолари... Шуларни ўйлаганда, тинчлик-тотувлик нақадар буюк неъмат эканига яна бир бор иймон келтирасан.

— Нотинчлик бор жойда кўнгилга қил ҳам сиғмайди, еган овқатинг ҳам татимайди. Худога минг марта шукурки, юртимиз тинч, эл-улуснинг кўнгли хотиржам. Ишлайман, рўзғоримни обод қиламан, деган инсон учун барча имкониятлар яратилган. Бундан катта бойлик борми, болам?, — дейди ғиждувонлик Ўзбекистон Қаҳрамони Ҳазрат бобо Облоқулов. — Турли миллат одамларининг юртимизда бир-бирига елкадош, борди-келди қилиб яшаётганини айтмайсизми?!

— Шу тупроқ, шу ер меники, киндик қоним шу ерга тўкилган, — дейди Артём Ли. — Отам-онам Приморье ўлкасидан, ўтган аср ўрталаридан Ўзбекистонни ватан тутишган. Одамлар менга рус тилида гапирса, ўзбекона лутф қиламан, ҳайратга тушади. Болаларим ҳам ёнимда, маҳалламиз аҳил, тўйимиз, маъракамиз баҳамжиҳат, ҳамкорликда ўтказилади. Буларнинг бари тинчлик, тотувликнинг хосияти.

Ҳа, одамзод шундай, Ли амакига ўхшаб тақдирини олдиндан билмайди, аммо қаерда рўшнолик кўрса Яратганга шукур қилади, тинчликка қалқон бўлиб турганларни алқайди. Аслида, юртимизда истиқомат қилаётган юздан ортиқ миллат ва элатлар бирдамлигининг узоқ тарихий илдизлари мавжуд. Бағрикенглик, меҳмондўстлик, ўзга халқлар маданияти ва динини ҳурматлаш, меҳр-оқибат каби фазилатлар ҳар томонлама шаклланган. Шу боис турли урф-одат ва анъаналар ривож топиб келяпти. Бу албатта ўз-ўзидан бўлгани йўқ. Энг аввало истиқлолнинг илк кунлариданоқ Юртбошимиз Ислом Каримов томонидан илгари сурилган ислоҳотлар дастурида миллатлараро аҳиллик ва маданиятлар такомилига алоҳида эътибор қаратилгани билан боғлиқ.

Қолаверса, Бош Қомусимизга миллатлараро ва диний бағрикенглик тамойили мустаҳкамлаб қўйилди. Конституцияга мувофиқ мамлакатимизда яшаётган ҳар бир киши жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқишидан қатъий назар бир хил ҳуқуқ ва эркинликка эга ҳамда қонун олдида тенгдирлар.

Иккинчидан, миллатлар маданияти равнақига кенг имконият яратилган. Шу боис юртимиздаги турли миллат вакиллари мустақилликни мустаҳкамлаш, ҳуқуқий—демократик давлат тамойилига мос фуқаролик жамиятини барпо этиш, иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Ўз тили, маданияти, санъатига эга бўлган миллатлар марказлари фаолиятини мувофиқлаштириш Республика байналмилал маданият марказининг асосий вазифаларидан. 1992 йилда Юртбошимиз ташаббуси билан ташкил этилган марказ миллий—маданий марказлар фаолиятини ривожлантириш, уларга амалий ва услубий кўмак бериш, ҳар бир миллатнинг ўзига хос урф-одат, анъана, маросим ва тилини асраш, такомиллаштириш, бағрикенглик тамойили асосида миллатлараро бир—бирини тушуниш, ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик фазилатларини сингдириш каби вазифаларни бажариб келмоқда. Маълумотларга кўра, мамлакатимизда 140 дан зиёд марказ фаолият юритаётган бўлиб, шундан 13 таси Республика даражасидаги мақомга эга. Рус, украин, корейс, туркман, қозоқ, уйғур, немис, поляк марказларининг ҳудудий бўлинмалари ҳам очилган. Мазкур муассасалар томонидан ўтган вақт мобайнида миллатлараро тинчлик, дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлашга қаратилган илмий-амалий анжуманлар, фестиваллар, кўргазмалар ва бошқа кўплаб хайрли ишлар амалга оширилди.

— Бу йил марказимизнинг ташкил этилганлигига 15 йил тўлади, — дейди Республика Байналмилал Маданият маркази директори Насриддин Муҳаммадиев. — Шу тарихан қисқа давр оралиғида катта ишлар қилинди. Мустақилликнинг дастлабки йилларида атиги 10-15 та марказ фаолият юритган бўлса, бугунги кунга келиб уларнинг сони 140 тадан ортди. Бугун дунёда миллатлараро тотувлик энг долзарб муаммо сифатида юзага чиқаяпти. Чунки турли давлатларда юз бераётган уруш-жанжаллар аксарият ҳолларда диний ва миллий низолар сабабли келиб чиқаётганидан юз буриб бўлмайди.

Мустақил Ўзбекистонимизнинг давлат сиёсати турли низоларга йўл қўймасликка, бағрикенглик тамойилини мустаҳкамлашга қаратилган. Бу бизнинг энг катта ютуғимиз, деб баралла айта оламиз. Албатта, мустақиллик йилларида миллатлараро жанжаллар қўзғашга ёки диний ниқоблар остида турли низоларни келтириб чиқаришга ҳаракатлар ҳам бўлди. Миллатимиз, халқларимиз табиатига, орзу интилишларига ёт турли бузғунчи гуруҳларнинг хатти-ҳаракати бунга бир мисол. Дунёда маълум минтақаларни ўз таъсирига олишга интилаётган ва шундай ғаразли мақсадлари йўлида низо оловини ёқиш пайида юрган турли сиёсий кучлар мавжуд эканлигидан ҳам кўз юмиб бўлмайди. Миллий марказларнинг фаоллигини ошириш, иш савиясини юқори поғонага кўтариш албатта турли низоларнинг пайини қирқади, осойишталигимизни таъминлайди.

Бевосита 15 йиллик тантаналарига тўхталадиган бўлсак, жуда кўп тадбирлар ўтказиш белгиланган. Жумладан, Республика Бадиий академияси билан бирга турли миллатлар рассомлари асарларидан иборат кўргазма ташкил этилади. Бу ерда тасвирий ва амалий санъат асарлари ҳамда миллий марказлар фаолиятига оид фото тасвирлар намойиш этилади. Шунингдек, "Ўзбекистон бағри кенг диёр" номли китобни нашр этаяпмиз. Мазкур рисолада миллий марказлар фаоллари, олимлар мақоллари,шоирларнинг шеърлари жамланган. Асосий тадбиримиз Халқлар дўстлиги саройида бўлиб ўтади.

Насриддин Муҳаммадиевнинг сўзларига қараганда, йил давомида вилоятлардаги маҳаллалар ва ташкилотларда ўтказилиши режалаштирилган учрашувлар ҳам миллатлараро тотувликни янада мустаҳкамлаш, халқларимизнинг азалий ҳамжиҳатлигини тарғиб қилишга қаратилган. Март ойида эса Ўзбекистон Фанлар академияси билан ҳамкорликда илмий—амалий анжуман ўтказилади.

Алоуддин Ғаффоров,
"Туркистон—пресс"

2007 йил - Ижтимоий ҳимоя йили

Эзгу ишлар кенг қулоч ёйди

Бутун мамлакатимизда бўлганидек, Фарғона туманида ҳам ўтган йили соғлиқни сақлаш тизимида хайрли ишлар амалга оширилди. Биргина Хонқиз қишлоғидаги қишлоқ врачлик пункти қурилишига 10 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди.

Туманнинг чекка ҳудудларида барпо этилган Шоҳимардон, Иттифоқ, Чекшўра ҳамда Ёрдон қишлоқ врачлик пунктлари айни пайтда олти ярим мингдан зиёд аҳолига хизмат кўрсатмоқда. Бу тиббиёт масканларида малакали мутахассислар аҳолига беминнат хизмат кўрсатаётир.

Барча қишлоқ врачлик пунктларида оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, аҳолининг тиббий маданиятини янада юксалтириш, турли хил касалликларнинг олдини олиш борасида аниқ тадбирлар асосида иш юритилмоқда. Бунда "Саломатлик-1" ҳамда "Саломатлик-2" лойиҳалари бўйича келтирилган тиббий жиҳозлар катта аҳамият касб этяпти.

— Жорий йилда бу борадаги эзгу ишлар кўлами янада кенгаяди, — дейди туман соғлиқни сақлаш бўлими бош врачи Мамарўзи Мамажонов. — Туманимиздаги фермер ва тадбиркорлар, саховатпеша инсонлар шифо масканларимизни таъмирлаш, замонавий тиббий асбоблар билан таъминлашга ҳисса қўшиш истагини билдирмоқда.

М.СУЛАЙМОНОВ,
ЎзА мухбири

Сехрли бармоқлар сайқалида

Қашқадарё воҳаси ўзининг гўзал табиати, пурвиқор тоғлари, зилол сувли дарёлари билан машҳур. Айниқса, воҳани қўшни Самарқанд вилояти билан боғловчи Тахтақарача довонидан ошганингиздан сўнг сизни ажиб бир манзара ўзига чорлайди. Шу боисдан ҳам Китоб туманига қарашли ушбу ҳудудда кўплаб санаторий-профилакторийлар, шифо масканлари фаолият кўрсатмоқда.

Кулолчилик — қадимий ҳунар. Қадимшунос олимларимиз юртимизда кулолчилик милоддан аввалги 2 минг йилликда пайдо бўлганини аниқлашган. Қадимий Афросиёб харобаларидан топилган кулолчилик намуналари аждодларимизнинг бекиёс санъатидан далолат беради.

Самарқанд кулоллари ишлаган идишлар, буюмлар ўзининг нозиклиги, нафислиги, рангларининг сержилолиги билан бошқа жойларда ясалган кулолчилик намуналаридан фарқ қилади. Бугун ушбу юрт усталари яратган ажойиб санъат асарлари янги мазмун ва шакл касб этаётир. Кулол Мансур Носиров ана шу қадимий ҳунарни ардоқлаб келаётган қўлигул усталардан бири.

Мансур Носиров машҳур кулол, Ўзбекистон Халқ рассоми Умар Жўрақуловдан кулолчилик сирларини ўрганган. У бу ажойиб санъатни ўрганар экан, аввало қадимий Афросиёб усули, услуби асосида сюжетли композициялар ишлашга эътибор берди. Шу билан бирга истеъдодли кулол ҳар бир ижодий ишида қадимий санъат анъаналарини ҳозирги замон орнаментлари билан уйғунлаштира борди. Бугун у ясаган лаган, товоқ, коса, пиёла, гулдон, кўза каби буюмлар ўзининг ранг-баранг шакллари, юксак дид билан ишланган гул ва бўёқлари, эстетик жозибаси билан ажралиб туради. Негаки, уста ҳар бир буюмнинг энг кичик қисмларига ҳам катта эътибор қаратади, уларга гўзаллик бахш этади.

М.Носировнинг сеҳрли қўлида сайқал топган нафис сопол буюмлар мамлакатимизда ҳам, узоқ ҳорижда ҳам санъат ихлосмандларига манзур бўлиб келмоқда. Буни Берлин, Париж, Боғдод, Деҳли, Измир, Монреаль, Рим, Теҳрон, Исломобод шаҳарларида ўтказилган халқаро кўргазмаларда устанинг ижодий ишлари муносиб тақдирлангани ҳам исботлайди. Бундан ташқари, уста ижод қилган сопол буюмларнинг айримларини Россия, Англия, Франция, Туркия, Япония ва Ҳиндистон сингари мамлакатларнинг марказий музейларида ҳам учратиш мумкин.

Аждодлар ҳунарини давом эттириб, уни янги шакл ва мазмун билан бойитиб, ривожлантириб келаётган кулол Ўзбекистон Бадиий Академияси аъзоси, санъат арбоби Мансур Носиров шу кунларда Самарқанднинг 2750 йиллигига бағишлаб турли-туман нафис ва гўзал сопол идишлар, буюмлар ижод қилиш билан банд.

Рашид БОЙТИЛЛАЕВ

Бағрикенглик тамойиллари - амалда

Президент Ислом Каримов тавсиясига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати томонидан 2006 йил 30 ноябрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг ўн тўрт йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги қарорга мувофиқ, озодликдан маҳрум этилган юзлаб кишилар ўз оиласи бағрига қайтмоқда. Улар орасида пойтахтлик Рустам Илҳомов ҳам бор. У уч йилга озодликдан маҳрум этилган эди.

— Амнистия туфайли қисқа муддатда соғ-саломат озодликка чиқдим, - дейди Р.Илҳомов. — Юртбошимизнинг мен каби адашганлар тўғри йўлга тушиб олиши учун имконият берганидан беҳад миннатдорман. Шайхонтоҳур туман меҳнат бўлими кўмагида ишга жойлашдим. Энди ҳалол меҳнат қилиб, оилам ва халқимизга нафим тегадиган ишлар билан шуғулланаман.

Жойлардаги ижтимоий кўникма марказлари ва ички ишлар ходимлари ҳамда маҳаллалар фуқаролар йиғинлари вакиллари амнистия туфайли озод этилган кишиларга ҳар томонлама ёрдам бериш чораларини кўрмоқда.

Тошкент шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармасидан маълум қилишларича, жазони ўташ муассасаларидан озод этилганлар тиббий кўрикдан ўтказилиб, аввалги иш жойларига қайтиши таъминланаётир. Шу кунгача уларнинг 82 нафари ишга жойлашди.

Х.САЛИМОВ,
ЎзА мухбири

Сифат, суръат ва юксалиш йўлида

Давоми. Боши 1 - бетда

Бу эса қўшимча равишда фосфат хомашёсини ишлаб чиқаришга жалб этиш жараёнини ошириш билан биргаликда, жорий йилда ўтган йилдагига нисбатан соф ҳолда ўн минг тонна кўп фосфор ўғит ишлаб чиқариш имконини ҳам беради.

"Ўзкимёсаноат" давлат акциядорлик компанияси томонидан яқин келажакда фосфогипсдан аммоний сульфати ишлаб чиқариш бўйича синов-саноат қурилмасини ишга тушириш кўзда тутилмоқда. 2006 йил ниҳоясида "Электркимёсаноат" очиқ акциядорлик жамиятида мазкур технология учун зарур бўлган компонент — бикарбонат аммонийни тайёрлаш ўзлаштирилди.

Булардан ташқари, "Қўқон суперфосфат заводи" очиқ акциядорлик жамиятида маҳсулот сифатини яхшилаш ва ўғитларни донадор қилиш имконини берадиган техник қайта қуроллантириш ва асбоб-ускуналарни модернизация қилиш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилди. Жумладан, корхонада суперфосфатни ўраш линияси ишга туширилди. Бу эса маҳсулотни экспорт қилишда талай қулайликлар яратмоқда.

Компанияга қарашли "Самарқандкимё" очиқ акциядорлик жамиятида Жеройсардара конидаги бойитилмаган фосфорит хомашёсидан таркиби бўйича нитрофосга яқин бўлган концентрацияланган азотфосфоркальций таркибли ўғит ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Мазкур ўғит қишлоқ хўжалиги ўсимликларининг вегитация даврида шўрланган тупроқдаги чидамлилигини оширишга хизмат қилиши билан аҳамиятлидир.

Ўтган йили 46,6 минг тонна, 2005 йилдагига нисбатан 2,4 баробар кўп миқдорда концентрацияланган азотфосфоркальций таркибли (нитрокальцийфосфат) ўғит ишлаб чиқарилди. Жорий йилда ишлаб чиқариш жараёнининг модернизация қилиниши натижасида бу кўрсаткични 100 минг тоннага етказиш кўзда тутилмоқда. Шу мақсадда технологик жараённинг барқарорлигини таъминлаш учун газ қувурлари тортиш ҳамда илгари аммофос ишлаб чиқилган учинчи технологик тизимни қайта ихтисослаштириш ва бошқа ишлар амалга оширилиши режалаштирилган.

Яқин кунларда Қизилқум фосфорит комбинатида фосфор хомашёсини хлор таркибли аралашмалардан тозалаш мақсадида олдиндан ювиш қурилмаси ишга туширилади ҳамда ишлов бериш учун тармоқ корхоналарига хомашё ишлаб чиқарилади. Галдаги вазифани амалга ошириш мақсадида айни пайтда "Ўзкимёсаноат" давлат акциядорлик компанияси ҳамда Навоий кон-металлургия комбинати вакилларидан иборат ҳамкорликдаги гуруҳ иш олиб бормоқда.

Таъкидлаш жоизки, минерал ўғитлар ҳамда бошқа кимёвий маҳсулотларни ишлаб чиқаришда аммиак асосий маҳсулот ҳисобланади. Ана шуни инобатга олган ҳолда жорий йилда "Электркимёсаноат" ҳамда "Фарғонаазот" очиқ акциядорлик жамиятларидаги мавжуд йирик ҳажмли аммиак агрегатларини таъмирлаш ва модернизация қилиш бўйича лойиҳалар амалга оширила бошланади. Бунда Ўзбекистон Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси маблағларидан самарали фойдаланиш кўзда тутилмоқда. Мазкур лойиҳалар асосида электр энергиясини тежаш технологиялари жорий қилиниши натижасида ҳар бир завод бўйича қарийб беш миллион АҚШ долларига тенг миқдордаги электр энергияси сарфи тежалади. Бундан ташқари, "Электркимёсаноат" ОАЖда 2006 йилдаги 243,8 минг тонна ўрнига йилига 420 минг тонна, "Фарғонаазот" ОАЖда эса 2006 йилдаги 294,6 минг тонна ўрнига йилига 400 минг тонна аммиак ишлаб чиқарилишига эришилади. Шу тариқа аммиак ишлаб чиқариш самарадорлиги ортади. Бу эса ички ва ташқи бозорнинг минерал ўғитларга бўлган талабини янада кўпроқ қондиришга хизмат қилади.

Бир сўз билан айтганда, "Ўзкимёсаноат" давлат акциядорлик компанияси мамлакатимиз кимё саноати қудратини ошириш, ички ва ташқи бозорнинг сифатли кимёвий маҳсулотларга бўлган талабини қондириш йўлида дадил одимламоқда.

Норали ОЧИЛОВ,
ЎзА мухбири

Соғлиқни сақлаш

Масъулият ҳаракатга ундайди

Ховос — Сирдарё бўйларида ташкил этилган республикамиздаги кекса туманларидан бири. Ери шўр, зироатчилик қилиш осон эмас. Бу тадбирнинг ўзига яраша машаққатлари бор.

— Захлик юқори жойларда истиқомат қилаётган аҳолининг саломатлигини муҳофаза қилиш энг муҳим вазифа ҳисобланиб, бу биз, шифокорлар зиммасига айниқса улкан масъулият юклайди, — дейди туман марказий шифохонаси бош врачи Назрулло Насруллаев. — Шунинг учун турли юқумли касалликлар кўпайишининг олдини олиш борасида профилактика ишлари ҳамда эмлаш жараёнини юқори савияларда ташкил этганмиз. Малакали врач-инфекционистларимиз нафақат беморларни қабул қилиш, балки умумтаълим мактаблари, касб-ҳунар коллежлари ва болалар боғчаларида тез-тез бўлишиб, турли юқумли касалликларни келтириб чиқарувчи олимлар, санитария-гигиена талабларига риоя қилиш, тўғри овқатланиш, уй шароитида даволанишнинг тартиб-қоидалари хусусида суҳбатлар уюштирилмоқда. Натижада бундай касаллар сони йилдан йилга камаймоқда.

Дарҳақиқат, ховослик шифокорларнинг ҳамжиҳатликда иш юритишлари рақамларда ҳам инъикосини топмоқда. Мисол учун, ўтган йили туғилган 1396 нафар гўдакнинг барчаси турли юқумли хасталикларга қарши тўлиғича эмланди. Шунингдек, 2 ёшгача, етти ёшгача ва 14 ёшгача бўлган болаларни эмлаш жараёни ҳам алоҳида-алоҳида давом этмоқда.

— Белгиланган режа асосида олиб борилган ҳаракатларимиз туфайли ўтган йилда туманимизда бўғма, кўкйўтал, ичтерлама каби юқумли касалликлар қайд этилмади, — дейди врач-эпидемиолог А.Бойманов. — Ўткир диорея, дизентерия, вирусли гепатит, захм билан оғриганлар бўйича ҳам интенсив кўрсаткичлар нисбатан паст натижаларни ташкил этди.

Ховосда Ижтимоий ҳимоя йилининг дастлабки кунлариданоқ хайрли ишга қўл урилди. Юқумли касалликлар шифохонаси туман ҳудудининг чеккасида жойлашгани аҳолига бирманча ноқулайликлар туғдирарди. Ҳокимлик ташаббуси билан туман марказида ҳашар асосида алоҳида янги бино қурилиб, инфекционист-мутахассислар ихтиёрига топширилди.

М.АКРАМОВ,
"Адолат" мухбири

Банк

Сифатли ва самарали хизмат

қашқадарёлик ишбилармон ва фермерларнинг АТ "Пахтабанк" вилоят бошқармасига бўлган ишончини мустаҳкамламоқда

Қашқадарё вилоят молия муассасалари орасида акциядорлик тижорат "Пахта банк"нинг муносиб ўрни бор. Айни пайтда вилоят бошқармаси таркибида 12 та туман филиаллари, 103 та минибанклар фаолият кўрсатмоқда. Кейинги йилларда банк ўз даромадларининг асосий қисмини иқтисодиётнинг устувор йўналишларидан ҳисобланган қишлоқ хўжалик корхоналарини ривожлантиришга, кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлашга сарфлаётгани боис мижозлари сони ҳам кескин ортиб бормоқда.

Банкнинг устав капитали 2006 йил якунида 1 миллиард 39 минг 921 сўмни ташкил этди. Бу ўрнатилган режага нисбатан юз фоиз бажарилди демакдир. Банкнинг барча акциядорлари сони эса 1 миллиондан ошди.

Қимматли қоғозлар бозорида ўз ўрни салоҳиятига эга бўлган ушбу банк бугун вилоятдаги 10 минг 435 нафар фермер хўжалигига, 964 та бюджет муассасалари, 71 та қурилиш, 530 та савдо, 2 та қўшма корхона ва бошқа кўпгина мижозларга хизмат кўрсатаяпти.

Шуни мамнуният билан қайд этиш керакки, банк давр талабидан келиб чиққан ҳолда мижозларга кўрсатилаётган хизмат турларини ҳам кенгайтириб бормоқда. Биргина 2006-2007 йил мобайнида "Совга", "Ҳимоя", "Омад" омонат турлари муомалага киритилиб, аҳолидан 2 миллиард 468 миллион 217 минг сўм пул маблағлари банкка жалб қилинди.

"Пахта банк" тизимида нақд пулсиз ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун ҳозиргача 43 мингдан зиёд пластик карталар муомалага киритилиб, савдо ва маиший хизмат шохобчаларида 167 та терминаллар жойлаштирилди. Шунингдек, аҳолига истеъмол қилинган электр ва иссиқлик энергияси ҳамда коммунал тўловларни амалга оширишда қулайликлар яратиш мақсадида бир қатор туманлар ва Қарши шаҳрида 6 та махсус кўчма кассалар ташкил этилиб, улар томонидан аҳолининг 382 миллион сўмлик коммунал ва бошқа тўловлари қабул қилинди.

"Пахта банк" ўтган вақт давомида тарбиркорлар, деҳқон ва фермерларнинг яқин ҳамкори ва мададкорига айланди десак, муболаға қилмаган бўламиз. Ўтган йили 761 нафар ишбилармонларга 2 миллиард 506 миллион 200 минг сўм кредит ажратилган бўлса, шунинг 1 миллиард 714 миллион 400 минг сўми банкнинг ўз маблаги ҳисобидан берилди. Бунинг эвазига 1363 та янги ишчи ўринлари яратилди. Биргина "Ўзказпласт" Ўзбекистон-Қозоғистон қўшма корхонасига 100 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилгани боис Қарши шаҳрида минерал сув ишлаб чиқариш технологияси кенгайтирилди. Шаҳар аҳолиси сифатли маъданли сувдан тўла баҳраманд этилди.

Ўтган йили вилоятда 426 минг тоннадан зиёд пахта хом ашёсини етиштиришда 15888 та фермер хўжаликларининг ҳиссаси катта бўлди. Албатта, бунда уларни молиявий қўллаб-қувватлаш, берилган кредитларни мақсадли сарфланишини назорат қилиш муҳим аҳамиятга эга. Банк ходимлари фермер хўжаликларининг иқтисодий аҳволини ҳисобга олиб, қарзларнинг фоизларини камайтириш устида ҳам жиддий иш олиб боришаяпти. Бошқарма мутахассислари бозор талабларини атрофлича ўрганиб, фермерларга қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва уни қайта ишлашда зарур бўладиган техникаларни лизинг асосида олиб беришга эътиборни кучайтирди. Биргина ўтган йили шу мақсадлар учун 1 миллиард 683 миллион 904 минг сўм маблағ сарфланди. Қишлоқ хўжалигининг турли тармоқларида фаолият олиб борадиган 41 та фермер хўжаликлари лизинг хизмати туфайли янги техникага эга бўлди. Масалан, Касби туманидаги "Элчаев Жамшид" фермер хўжалиги ҳар йили катта майдонда ғалла ҳосили етиштириб, уни вақтида ўриб олишга келганда қийинчилик сезарди. Бу муаммони бартараф этишда ёрдам беришларини сўраб, у "Пахта банк"ка мурожаат қилди. Мутахассислар фермер хўжалиги раисидан тушган аризани ўрганиб чиқиб, лизинг хизмати асосида 89 миллион 211 минг сўмга "Класс" русумли дон ўриш комбайни олиб беришди. Бундан ташқари Ғузор туманидаги "Хосиятли" фермер хўжалиги ҳам банкнинг лизинг хизмати асосида 28 миллион 765 минг сўмга "ВТ-150" русумли занжирли ҳайдов трактори эга бўлди. Фермер хўжалиги эса 2006 йилнинг ўзидаёқ деҳқончиликдан олинган даромади эвазига банкдаги қарзларини тўлиқ тўлади. Ҳайдов трактори эса фермер хўжалиги ҳисобига қолди.

Дарҳақиқат, кўзда тутилган барча дастурий режаларни изчил амалга ошириш учун астойдил интилаётган ушбу молия муассасаси қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга катта улушини қўшиб келаяпти. Банк ва унинг филиаллари томонидан 2006 йилда пахтачилик учун фермер хўжаликларига 21 миллиард 92 миллион 595 минг, ғаллачилик учун эса 4 миллиард 126 миллион 685 минг сўм кредит ажратилди. Бу хайрли ишни жорий йилда ҳам давом эттириш кўзда тутилган. Жумладан, пахта етиштирувчи фермер хўжаликлари учун 20 миллиард, ғаллачилик учун эса 4 миллиард сўм миқдорида имтиёзли кредит ажратиш режалаштирилган. Шуниси эътиборлики, банкдан кредит олаётган ўнлаб фермер хўжаликлари ва ишбилармонлар ўз иқтисодларини ўнглаб олиб, кичик заводлар, новвойхоналар, хом ашёни қайта ишлайдиган корхоналар очиб, халқ корига асқотадиган маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйишаяпти.

Миришкор туманидаги "Камалак" фермер хўжалиги аъзолари оз эмас 400 гектар ерга пахта, ғалла экиб деҳқончилик қилишади. Бу фермер хўжалиги ҳам "Пахта банк" билан ҳамкорликни йўлга қўйгач, ишлари анча юришиб кетди. Масалан, ўтган йили барча кўрсаткичлар бўйича белгиланган режа ортиги билан уддаланди.

— Ҳозирги кунда деҳқончиликда техникасиз бирор ишни амалга ошириш мушкул. Биз шуни ҳисобга олиб, "Пахта банк"дан кредит олиш учун ариза ва керакли ҳужжатларни тақдим қилган эдик. Банкдагилар ҳеч қандай овора қилмасдан бизнинг фермер хўжалигимиз учун 15 миллион сўм кредит ажратишди. Биз пахта ва ғалла ҳосилига битта "Т-4 Алтай" ва "МТЗ-80" русумли трактор сотиб олдик. Ишларимиз тезда юришиб кетди. Йил якуни билан каттагина даромад ҳам олдик. Даладаги ишларни қудратли техникалар ёрдамида бажараётганимиз учун ер ҳосилдорлиги ҳам ортди. 2006 йилда 18 та янги иш ўрни очдик. Биз "Пахта банк"нинг бегараз молиявий ёрдамидан миннатдормиз, — дейди "Камалак" фермер хўжалиги раиси Файзулло Лутфиев.

Банкнинг бошқа мижозлари ҳам Файзулло Лутаевга ўхшаб банк хизматидан мамнун.

— Энг асосийси, — дейди "Пахта банк"нинг вилоят бошқармаси бошлиғи муовини Исмоил Юнусов. — Бизда мижозларга ортиқча талаблар қўйилмайди. Кредит олмоқчи бўлганлар керакли ҳужжатларни тақдим этишса, бас. Ахир ҳозир банк мижоз учун хизмат қилмоқда. Буни ҳар бир ходимимиз яхши билади. Бундан ташқари, бизнинг банкимизда кредит олганлар учун тўлов муддати узоқ, фоиз миқдори эса оз. Шунинг учун ҳам бошқармамиз ва туман филиалларимизда йил сайин мижозларимиз сони кўпаймоқда.

Бир сўз билан айтганда, акциядорлик тижорат "Пахта банк" вилоят бошқармаси мижозларга малакали банк хизматларини кўрсатиш борасида аниқ мақсадли ишларни амалга ошираяпти. Шунинг учун ҳам йил сайин банк мижозлари сафи кенгайиб, иқтисодиётнинг ривож топишига қўшаётган ҳиссаси ҳам ортиб бормоқда.

Комил САХАТОВ,
"Адолат" мухбири

ХОРИЖ АБАРЛАРИ

Боғдод университетида портлаш

Боғдод университети яқинида кетма-кет икки маротаба уюштирилган портлаш оқибатида 70 нафар инсон ҳалок бўлди. Дастлабки портлаш ушбу таълим муассасаси ёнидаги автомобилларнинг бирида содир этилган. Кўп ўтмай портлаш мосламаси бўлган террорчи ўз мақсадини талабалар тўпланиб турган жойда амалга оширган. Шундан сўнг бошланган отишмалар чоғида яна қарийб 25 нафар инсон ҳалок бўлган.

Аниқланишича, қурбон бўлганларнинг аксарияти талаба қизлар экан. Жароҳат олган инсонларнинг сони 100 дан ортиқ. Мамлакат таълим вазирлиги фуқаролардан қон топширишни илтимос қилмоқда.

БМТ тарқатган маълумотларга кўра, 2006 йилда Ироқда жами 34 минг нафар тинч аҳоли қурбон бўлган. БМТнинг ижтимоий масалалар ва инсон ҳуқуқи бўйича Ироқдаги вакили Жонни Магаценининг маълум қилишича, ўтган йил давомида 34452 нафар ироқликлар нобуд бўлишган, 36 мингдан ортиги турли даражада тан жароҳати олган. Вакил соғлиқни сақлаш вазирлиги ва бошқа агентликлар томонидан мамлакатдаги шифохоналардан тўпланган рақамларга таянганини маълум қилган.

Исроил Бош қўмондони истеъфоси

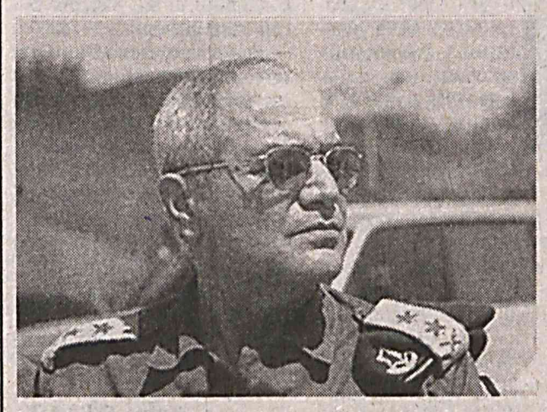

Исроил ҳарбийларининг сардори генерал-лейтенант Дан Халуц истеъфога чиқишини маълум қилди. Бу ўтган йили ёзда Ливаннинг «Ҳизбуллоҳ» гуруҳи билан бўлиб ўтган можаро бўйича суриштирув ишлари олиб борилаётганлиги билан боғлиқ. Халуц истеъфога кетиши тўғрисидаги аризани Бош вазир Эҳуд Олмерт ва Мудофаа вазири Амир Перецга тақдим этди. Айни пайтда Исроилда можаро жараёнида ҳукумат ва армия томонидан амалга оширилган саъй-ҳаракатлар бўйича тергов ишлари олиб борилаяпти.

34 кун давом этган зиддиятлар натижасида Исроил армияси "Ҳизбуллоҳ"ни тор-мор қила олмагани ҳарбийларнинг кескин танқид қилинишига сабаб бўлди. Уруш бошланиши арафасида мамлакат сиёсий ва ҳарбий етакчиларининг истеъфога чиқишини кўпчилик илгари сурган эди.

Маълумки, 2006 йил июлда "Хизбуллоҳ" гуруҳи томонидан Исроил ҳудудидан икки нафар ҳарбий ўғирлаб кетилиши юқоридаги низони келтириб чиқарган. Бироқ август ойида муросага келишган пайтда Исроил на асирларни қайтара олди ва на "Ҳизбуллоҳ"нинг мағлубияти эълон қилинди. Ўшанда исроилликлар 116 нафар аскардан жудо бўлди. Бундан ташқари, "Ҳизбуллоҳ" томонидан Исроил ҳудудига уюштирилган 4000 та ракетанинг портлатилиши 43 нафар тинч аҳолининг вафот этишига сабаб бўлди.

Шу билан бирга, ливанликлардан 1000 нафар инсон ҳалок бўлган. Уларнинг аксарияти тинч аҳоли вакиллари эди.

Арктика ҳавоси исимоқда

Ўттиз йил ичида биринчи марта Арктика ҳавосининг йиллик ўртача ҳарорати Цельсий ҳисоби бўйича 1.3 даражага етди. Бу ҳақда Россия гидрометерология институти олимлари маълум қилди.

Мутахассис Евгений Александровнинг айтишича, 2006 йилда иссиқ ҳаво оқими ҳудуднинг жанубий қисмига жанубий кенгликдан кириб келмоқда. Бу эса Жанубий Европадаги денгизлар жойлашган туманлар ва Канададаги Арктика архипелаги жанубига тўғри келади.

2006 йилнинг март ойида Антарктика ҳавосининг ўртача ойлик ҳарорати 2,6 даража иссиқ бўлганди.

Биринчи ўринда – Эйфель

2006 йилда энг кўп сайёҳлар ташриф буюрган маскан сифатида Париждаги Эйфель минораси, деб топилди. Рейтер ахборот агентлиги хабарига кўра, Европа ифтихорини томоша қилиш учун ўтган йилда 6 миллион 700 минг киши келган.

1889 йилда меъмор Александр Эйфель томонидан бунёд этилган ушбу ажойиб мажмуадан баҳраманд бўлиш бахтига шу пайтгача 230 миллион нафар инсон мушарраф бўлган. 324 метр баландликдан Парижни кўриш учун ҳар бир инсон 1 минг 665 та зинани босиб ўтиши керак.

Ўтган йил бошида Франция ҳукумати 2005 йилда мамлакат пойтахти ва бошқа шаҳарларида содир бўлган оммавий тартибсизликлар оқибатида Эйфелни зиёрат қилувчилар камайиб кетишидан хавотирланишганди. Лекин аксинча ўтган йили минорадан туриб Париж гўзаллигидан баҳра олишни истаган сайёҳлар сони 2005 йилдагига нисбатан 300 минг нафар ортиқ бўлди. Бугунги кунда бу ерга кунига 30 минггача одам ташриф буюрмоқда.

Илонлар ташвишланса...

Хитойлик олимлар зилзилаларни башорат қилишнинг янги йўлини аниқлашди. Уларнинг фикрича, бунинг учун илонларнинг хатти-ҳаракатларини кузатиш зарур, холос.

Гуанжи провинцияси зилзилалар бошқармаси маҳаллий илонлар сақланадиган фермаларни интернетнинг узлуксиз видео хизмати орқали кузатди. Бошқарма мутахассисларининг таъкидлашича, судралиб юрувчиларнинг бу тури зилзила бўлишини тахминан беш кун илгари, 120 километр узоқликдан туриб ҳис қила олади. Улар ер силкиниши арафасида ғалати ҳаракатлар қилиб, ҳатто омон қолиш учун ўзларини деворларга ура бошлайдилар. Бошқарма директори Жианг Вейсонгнинг айтишича, илонлар жониворлар ичида зилзилани энг тез сезувчи мавжудот ҳисобланиши мумкин.

Бошқарма жойлашган Неннинг шаҳри зилзилага мойил ҳудуд ҳисобланиб, у юқори технология воситалари ёрдамида мунтазам кузатиб борилади.

Қонун ва ижро

Ҳар бир хатда инсон тақдири, унинг орзу-умидлари мужассам бўлади. Мурожаат этаётган фуқаролар ўзларининг турмуш тарзидаги муаммолари билан бирга жойлардаги баъзи мансабдор шахслар томонидан адолатсизликлар содир этилаётгани, бундан эса давлат ва жамият мулки талон-тарож қилинаётгани ҳақида куюнчаклик билан ёзади. Шу боис ҳам, прокуратурамизга келаётган ҳар бир хат ва мурожаат ҳамиша диққат-эътиборимизда.

Фуқаро мурожаати эътиборда

Ўтган 2006 йилда фуқаролар ва юридик шахслар томонидан прокуратурамизга жами 3274 та мурожаат келиб тушди. Келиб тушган ариза ва шикоятларнинг 231 таси фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш масалаларига доир бўлса, қолганлари қишлоқ хўжалиги, солиқ соҳаси, суд қарорларини ижро этишда қонунларга риоя этилмаётгани тўғрисидаги масалалардан иборатдир. Вилоятда прокуратура органлари томонидан ана шу шикоят ва мурожаатлар асосида маълум ишлар амалга оширилди.

Жумладан, Навоий шаҳрида яшовчи фуқаро Д.Каримова 2006 йил 14 сентябрда прокуратурамизга турмуш ўртоғи О.Қоракуловнинг устидан ариза билан мурожаат қилди. Унинг собиқ турмуш ўртоғи О.Қоракулов бир нафар вояга етмаган фарзанди таъминоти учун тўланиши лозим бўлган алимент пулларини беш ойдан буён тўламай келган. Аслида бу ҳолат билан вилоят прокуратураси эмас, жойлардаги маҳалла ва ҳуқуқ-тартибот органлари шуғулланиб, тегишли чора кўриши лозим эди. Лекин у фарзандининг тақдирига бефарқ қараётган ота устидан маҳалла фуқаролар йиғини ва судга мурожаат қилиб, ҳеч бир натижа чиқара олмаганлиги туфайли вилоят прокуратурасига чиқишга мажбур бўлган. Навоий шаҳар прокуратураси томонидан О.Қоракуловга нисбатан жиноий иш қўзғатилиб, суд орқали айбловчига нисбатан жазо тайинланди.

Шунингдек, вилоят прокуратураси томонидан Хатирчи тумани собиқ Қ.Раҳматов ширкат хўжалиги ҳудудидаги "Пўлат бобо" фермер хўжалиги раиси Ғ.Пўлатовнинг аризаси юзасидан мутахассислар иштирокида текшириш ўтказилди. Унда фуқаро Е.Очилов Хатирчи тумани Қ.Раҳматов номидаги ширкат хўжалигини қайта ташкил этиш комиссиясига ариза билан мурожаат қилиб, иккинчи лойиҳадаги 32 гектар майдонда ўтказиладиган танловда қатнашишга рухсат беришни сўраган. Шундан сўнг у И.Қозоқовга тегишли бўлган "Т-28Х4" русумли тракторнинг техник паспортини қалбакилаштириб тақдим этган. Натижада танлов комиссияси уни ғолиб деб топиб, унга 25,2 гектар ер майдони 30 йил муддатга ижарага берилган.

Вилоят прокуратураси томонидан давлат ва жамият манфаатларига зид равишда ҳужжатларни қалбакилаштиришга ҳаракат қилган фуқаро Е.Очиловга нисбатан жиноий иш қўзғатилди. Натижада унга нисбатан 2 йил ахлоқ тузатиш ишлари белгиланиб, ойлик иш ҳақидан 15 фоизи давлат фойдасига ундирилиши белгиланди.

Бундан ташқари, вилоят прокуратураси идоралари томонидан 2006 йилда Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғриси"даги Қонун ижроси юзасидан 20 та текшириш ўтказилиб, аниқланган ҳолатлар юзасидан мансабдор шахслар номига 24 та тақдимнома, 22 та протест киритилди. 103 нафар мансабдор шахс қонун бузилишига йўл қўймаслик борасида расман огоҳлантирилди. 53 нафар шахс интизомий, 15 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилди.

Дарвоқе, вилоят прокуратура органлари томонидан фуқароларнинг мурожаатлари асосида оқилона ва одилона текширувлар ўтказилиб, уларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари таъминланмоқда.

З.САДИРОВА,
Навоий вилоят прокуратуси бўлим бошлиғи, адлия маслаҳатчиси

Солиқ

"Ширин"даги хуфёна савдолар

Тажрибадан яхши маълумки, ҳар бир давлатнинг иқтисодий барқарорлигини таъминловчи асосий омил — бу оқилона солиқ сиёсати юргизишдир. Мамлакатимизда ҳам мустақиллигимизнинг дастлабки йиллариданоқ солиқ тизимида кенг қамровли ислоҳотлар олиб борилди.

Натижада бугунга келиб қонуний фаолият юритаётган хўжалик юритувчи субъектлар сони кескин ошди. Қувонарлиси, ўз ҳақ-ҳуқуқини яхши биладиган юридик ва жисмоний шахсларни бугун ҳар қадамда учратиш мумкин. Шу билан бирга солиқ органлари идораси улар учун илгаридек текширувчи, жазоловчи эмас, балки маслаҳат, ёрдам берадиган ташкилотга айланяпти. Албатта солиқ ва бошқа тўловларни ўз вақтида тўлаб, қонунан фаолият юритаётган тадбиркорлик субъектлари ана шундай йўл тутишмоқда. Бироқ...

Дарвоқе, туман давлат солиқ инспекцияси ходимлари томонидан тумандаги «Ширин-1» хусусий савдо фирмаси савдо дўконида текшириш ўтказганда устамон тадбиркорларнинг хурмача қилиқлари фош бўлди. Маълум бўлишича, сотувчи Темур Файзуллаев харидорга 4700 сўмлик маҳсулот сотиб, назорат касса машинасидан чек бериш эса ёдига ҳам келмаган. Дўконнинг яна бир сотувчиси Фирдавс Жумаев эса 154 минг сўм миқдоридаги савдо пулларини назорат касса машинасидан фойдаланмасдан қабул қилиб олган. Буниси ҳали хамир учидан патир экан. У назорат касса машинасидан ўтказилган 142 минг сўм савдо пулларини банк муассасасига топширмасдан ўзлаштириб юборган. Бундан ташқари, текширув давомида кирим қилинмаган 31 минг 200 сўмлик тамаки маҳсулотлари, 75 минг 300 сўмлик ҳар хил спиртли ичимликлар далилий ашё сифатида олиб қўйилиб, давлат фойдасига мусодара қилинди.

Алал хусус акциз маркасисиз, қалбаки тамаки ва алкоголь маҳсулотлари савдоси билан ноқонуний шуғулланиш инсонлар саломатлигига жиддий зиён етказиши тайин. Бу ҳақда маҳаллаларда, бозорларда, жамоат жойларида солиқчилар томонидан ўтказилган таргибот-ташвиқот ишлари жараёнида кўп бора тушунтирилишига қарамай, фуқаро Аъзам Ҳотамов "Қайнама" қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли маҳалла дўконида ҳеч қандай ҳужжатсиз 27 минг 900 сўмлик тамаки маҳсулотлари ва 22 минг сўмлик спиртли ичимликлар сотаётганида «чув тушиб», қонунан чорасини олди.

Зариф АМИНОВ,
Самарқанд туман ДСИ бошлиғи,
Олим ҲАКИМОВ,
«Адолат» мухбири

Парламент сабоги

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси

Қонунчилик палатаси фаолиятининг ҳуқуқий асослари

1. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси сессияларида кимлар иштирок этиши мумкин?

Қонунчилик палатаси ва унинг органлари мажлисларида Ўзбекистон Республикаси Президенти, Сенат раиси, Бош вазир, Вазирлар Маҳкамасининг аъзолари, Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди, Олий суди, Олий хўжалик суди раислари, Бош прокурор иштирок этиши мумкин.

Қонунчилик палатаси мажлисига давлат органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг, илмий муассасаларнинг вакиллари, мутахассислар ва олимлар, матбуот органларининг, телевидение, радио ва бошқа оммавий ахборот воситаларининг вакиллари таклиф қилиниши мумкин.

2. Кимлар Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдан ташқари мажлисларини чақириш ҳуқуқига эга?

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдан ташқари мажлислари унинг сессиялари оралигида Ўзбекистон Республикасининг Президенти, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикерининг ёки Қонунчилик палатаси депутатлари умумий сонининг камида учдан бир кисмининг таклифига биноан чақирилиши мумкин.

3. Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Кенгаши нима мақсадда тузилади ва унинг таркибига кимлар киради?

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси фаолиятини самарали ташкил этиш, қўмиталар ишини мувофиқлаштириб бориш, қонун лойиҳаларини тайёрлаш ишини режалаштириш масаласини дастлабки тарзда кўриб чиқишни ташкил этиш мақсадида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Кенгаши тузилади.

Қонунчилик палатаси Кенгаши палата мажлислари оралигида заруратга қараб тўпланади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Кенгашининг таркибига Қонунчилик палатаси Спикери, унинг ўринбосарлари, фракциялар ва депутатлар гуруҳларининг раҳбарлари, Қонунчилик палатаси қўмиталарининг раислари киради.

Қонунчилик палатаси Кенгаши ўз ваколатига киradиган масалалар юзасидан аъзолари умумий сонининг кўпчилик овози билан қарорлар қабул қилади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Кенгашига Қонунчилик палатаси Спикери раҳбарлик қилади, у Кенгашнинг мажлисларини олиб боради ва унинг қарорларини имзолайди.

("Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати фаолиятининг ҳуқуқий асослари" қўлланмасидан.

© Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти, 2006.)

Спорт

МДҲ кубоги:

«Пахтакор»нинг рақиблари

20 январь куни Москвада анъанавий МДҲ кубоги халқаро турнирида мамлакатимизнинг амалдаги чемпиони Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси юртимиз шарафини ҳимоя қилади. Бу йилги баҳсларда Болтиқбўйи ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари футболчиларидан ташқари Сербиянинг ОФК (белград) жамоаси ҳам қатнашиш истагини билдирган.

Қуръага кўра, ҳамюртларимиз турнирнинг "С" гуруҳида иштирок этади. Чорак финалга бериладиган икки йўлланма учун пахтакорчилар «Шахтёр» (Донецк, Украина), «Вентспилс» (Латвия) ҳамда «Бананц» (Ереван, Арманистон) футболчиларига қарши тўп суришади. Вакилларимиз дастлабки учрашувда «Вентспилс» жамоаси билан куч синашса, 21 январь куни «Бананц» футболчилари рақиби бўлади. 23 январь куни ўтадиган гуруҳдаги сўнгги турда Украина чемпиони пахтакорчилар билан орани «очиқ» қилиши кўзда тутилган.

«Олимпийский» ва «Динамо» ёпиқ спорт манежларида уюштирилган ушбу нуфузли турнирнинг қолган гуруҳлари эса қуйидагича кўриниш олган:

«А» гуруҳи. ЦСКА (Москва, Россия), «Актобе» (Актюбинск, Қозоғистон), БАТЭ (Борисов, Белорусь), «Регар-ТадАЗ» (Турсунзода, Тожикистон).

«В» гуруҳи. «Боку» (Озарбайжон), «Шериф» (Тирасполь, Молдова), «Левадия» (Таллин, Эстония), «Дордой-Динамо» (Норин, Қирғизистон).

«Д» гуруҳи. ОФК (Белград, Сербия), МТТУ (Ашхабад, Туркманистон), «Каунас» (Литва), «Сиони» (Болниси, Грузия).

Мусобақа ғолиб ва совриндорлари номи 28 январь куни маълум бўлади.

Нилуфар МИРЗАЕВА

Энг яхши спортчи

Дунё спорт майдонларида ҳамюртларимиз эришаётган ютуқлар салмоғи йилдан йилга ортиб бормоқда.

Айниқса, моҳир эркин курашчимиз Артур Таймазовнинг ўз вазн тоифасида (120 кг.) Пекинда ўтган жаҳон чемпионатида, Дохада уюштирилган XV Осиё ўйинларида олтин медаллар билан тақдирланганлиги ҳар бир юртдошимиз қалбини фахр-ифтихорга тўлдирди. Мамлакатимиз боксчилари йилнинг энг муҳим спорт мусобақаси - XV Осиё ўйинларида умумжамоа ҳисобида 3 та олтин, 1 та кумуш ва 2 та бронза медалини қўлга киритиб, шоҳсупанинг юқори погонасидан жой олганликлари ўзбек бокс мактаби мавқеи нечоғли юксак эканлигини кўрсатди.

Пойтахтимизда футзал бўйича илк маротаба уюштирилган VIII Осиё чемпионатида муносиб иштирок этган Ўзбекистон терма жамоаси кумуш медалга сазовор бўлди. Енгил атлетика бўйича Пекинда ёшлар ўртасида ўтган жаҳон чемпионатида ҳамюртимиз Светлана Радзивил баландликка сакраш баҳсларида барча рақибларини ортда қолдириб, олтин медаль билан тақдирланди.

Артур Таймазов «Sport» газетаси таҳририятининг мамлакатимиздаги матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари ўртасида уюштирган сўровида ҳам «Йилнинг энг яхши спортчиси», деб эътироф этилган. Спорт журналистларининг ушбу сўровида фахрли иккинчи ва учинчи ўринлардан XV Осиё ўйинлари ғолиблари - енгил атлетикачи Ғузал Хуббиева ҳамда боксчи Рустам Саидов (+91 кг.)лар жой олди.

Авазмо ТУРДИЕВА

Акс-садо

Қайси сериалларни кўрасиз?

Газетанинг ўтган сонидаги ("Сериаллардаги синоатлар", "Адолат", 12 январь) мақола мухлисларда катта қизиқиш уйғотди, улардан хатлар олдик, таҳририятимизга қўнғироқлар бўлди. Газетхонларнинг талаб ва истаклари асосида интернет орқали мулоқотлар ҳам уюштирдик. Таҳлилларнинг кўрсатишича, мақолада кўтарилган мавзуга доир мулоҳазалар турлича: телесериаллар мавзу жиҳатдан бир-бирига ўхшаш бўлса-да, бадиий кинофильмлардан анча афзал, деган хулосалардан тортиб, сериаллар умуман керак эмас, деган фикргача...

Шу ўринда сериаллар, умуман, кино санъати ҳақида қисқача маълумот бериб ўтсак.

1895 йил 28 декабрда Парижда ака-ука О. ва Л.Люмьерлар томонидан ихтиро этилган кино санъати инсониятнинг бадиий маданияти тарихида муҳим босқични бошлаб берди. XX асрда, айниқса, кино санъатида турли услубий ўзгаришлар рўй берди. Сериаллар ҳам айнан кино санъатини жанр ва услуб жиҳатдан янада бойитишга хизмат қилди. Бироқ янги аср бошида, сериалларнинг ниҳоятда урчиб кетиши кино санъати савиясига путур етказди. Айни пайтда аксарият томошабинлар томонидан унчалик маъқулланаётгани йўқ...

Хуллас, ушбу мавзудаги фикрлар хилма-хиллигини инобатга олиб, биз турли касбдаги томошабинларни суҳбатга чорлаб, уларнинг сериалларга оид фикр-мулоҳазалари билан қизиқдик.

— Тўғриси, кейинги пайтларда сериалларнинг сони кўпайиб кетди. Уларнинг аксарияти бир хил — маиший мавзуда, — дейди андижонлик Адҳам ШОДИЕВ. - Шунинг учун уларни кўрган одамнинг зерикиши турган гап. Майли, Жанубий Кореянинг "Сарой жавоҳири" сериали фойдали, дейиш мумкин, бироқ "Муҳаббат дардлари" ёки "Севишганлар" телесериалларининг нима мақсадда намойиш этилаётганини тушунмайман. Уларни енгил-елпи, "ўлдим-куйдим" қўшиқларига ўхшатаман. Бугун бору эртага йўқ. Бу ҳам етмагандек, шу ҳафтадан бошлаб "Қиш сонатаси" ва "Ошин" ҳам қайта кўрсатила бошланибди.

Журналист Бахтиёр РАСУЛОВ, "Севишганлар" сериали ҳақидаги эътирозга қўшилмайди:

— Унда балоғат ва камолот ёшидаги қиз ва йигитнинг ҳиссий уйғунлиги моҳирона ифода этилган. Бу ҳиссий уйғунлик қаҳрамонлар бахтининг маънавий-маърифий асослари мавжудлигидан далолат беради. Муҳаббат — ўлмас мавзу, уни томошабинга таъсирчан ифодалаб бериш маҳорат талаб этади. Қолаверса, мазкур киносериал воқеалари Американинг жаҳонга машҳур Гарвард университети талабаларининг ҳаёти, уларнинг ўзаро муносабатлари асосига қурилган. Шуниси аҳамиятлики, узоқ Шарқ мамлакатидан АҚШга илм оламан деб келган осиёлик йигит ўз юртида бундай билим олишнинг имкони йўқлиги учун эмас, балки талабалик йилларида ўзининг ҳар жиҳатдан устун эканлигини исботлай билади.

Б.Расуловнинг мулоҳазаларидан севги-муҳаббат мавзуида фильмлар ишланса, катта муваффақият қозонади, деган фикрни англаш қийин эмас. Хўш, бошқа мавзулар ҳам бор-ку. Шундай эмасми?

— Тўғри-ю, лекин сериалларда асосий урғу қайси мавзуга берилмасин, муҳаббат мажароси, албатта, акс этиши лозим, — дейди журналист. — Бу сиз нафақат телесериаллар, балки 1-2 қисмли фильмлар ҳам томошабоп чиқиши даргумон. Қолаверса, жорий йил Президентимиз томонидан "Ижтимоий ҳимоя йили", деб эълон қилинди. Бу борада жойларда амалга оширилиши лозим бўлган ишларга аллақачон киришилган. Киноижодкорлар атрофдаги воқеа-ҳодисаларни чуқурроқ ўрганиб, ўзбекнинг ўзига хослиги, дунёнинг бирор жойида учрамайдиган урф-одатларимизга эътибор қаратиб синчковлик билан янги сериаллар яратишлари керак.

— Касбим адвокат, — дея суҳбатга қўшилди самарқандлик Хайрулло САМАДОВ. — Ёлғиз фарзандим ҳам келгусида ота касбини давом эттирсин, деган ниятда унга ўз билганларимни ўргатдим. Аммо ўтган вақт давомида у Тангем ҳақидаги сериални кўрдию, тўнини тескари кийиб олди. Унингча, шифокорлик адвокатликдан анча қизиқ ва одамларга кўпроқ фойдали касб. Мазкур сериалда турли гиёҳлардан дорилар тайёрлаш, пазандалик томошабинга тушунарли тарзда етказиб берилган. Ўглим кечқурун ухлашдан олдин ёстиғим ёнига битта олма қўяди. Олма кишининг чарчоғини, бош оғриқларини оларкан. Буни ҳам у Тангемдан ўрганган.

Айтмоқчиманки, мазкур телесериалда касбга ҳурмат ниҳоятда улуғланган. Пазандалик, шифокорликнинг яхши ва ёмон томонлари очиб берилган, ғалабали одимлар, муваффақиятсизликлар — барча-барчаси очиқ-ойдин, ҳаётий, ишонарли ифодалаб берилган. Сериалнинг муваффақиятли чиқишига ана шу жиҳатлар муҳим омил бўлган.

— Туркия ва Жанубий Корея сериалларини ахлоққа зид кадрлар йўқлиги, аксинча, уларнинг тарбиявий аҳамияти беқиёслиги боис оила даврасида катта-ю ёш завқланиб томоша қилишади, — дея фикр билдирди "Туркистон-пресс" нодавлат ахборот агентлиги ходими Алоуддин ҒАФФОРОВ. — Бу сериаллардан олган таассуротимиз шу даражага етдики, ҳақиқатдан ҳам бошидаги кийимлари билан бизга дастлаб бегонадек туюлган қаҳрамонлар бора-бора ҳар биримизга қадрдон бўлиб қолди.

— Корейсларнинг тарихида ҳам бизнинг ўтмишимизга ўхшаб кетадиган томонлари бор экан, — деди таниқли кинорежиссёр Мелис АБЗАЛОВ. — Хусусан, ҳукмдорлар ва уларнинг оила аҳлига ҳурмат билан мурожаат қилиш, устоз ва шогирд, ота-она ва фарзанд муносабатлари, уларнинг яқинлиги ва ўртада сақланган масофа, эҳтиром айнан бизнинг аждодлар тарбиясига монанд. Хўш, бизда ҳам айнан шу жиҳатларга эътибор қаратиб телесериаллар ишланса бўлади.

Тадбиркор Абдуваҳоб ЎРИНОВнинг эътирофича, унинг мунтазам кўриб борадиган сериали йўқ экан.

— Кейинги пайтларда, — дейди у, — миллий менталитетга мос сериаллар яратиш ҳақида фикр-мулоҳазалар билдирилмоқда. Бунга ҳали бироз вақт бор, чамамда. Унгача кўпчиликка манзур бўлган ўзимизнинг "Кўнгил кўчалари", "Домла", "Чархпалак" каби сериалларни такрор намойиш этишса, қизиқиб кўрардик. Чунки бу фильмлар ички маданиятимизга тўғри келади.

— Сериаллар баъзида реклама вазифасини ҳам бажаради, — дейди иқтисодчи Жаҳонгир УМАРОВ. — Статистик маълумотларга кўра, ҳозир бозорда корейс парфюмерия ва бошқа маҳсулотларига бўлган талаб ошибди. Бунга бир томондан ТВда берилаётган сериаллар ҳам сабаб. Томошабин, айниқса, аёл томошабин психологиясида сериал қаҳрамонлари идеал даражада гавдаланаркан. Шунинг учун ҳам улар шу қаҳрамонлардек кийинишга, иш юритишга ҳаракат қилишаркан.

— Умуман, ғарб давлатларида ишланган сериалларда, — ўз фикрини билдиради яна бир томошабин Моҳинур САФАРОВА, — тарбиявий аҳамиятга молик воқеани кўрмаганман. Тўғриси, бу ҳақда ўйласам кетган вақтимга ачинаман. Аввалари, биз оила аъзоларимиз билан бирор фильм томоша қилаётганимизда «жоним», деган сўз ишлатилиб қолса уятдан ўзимизни қўярга жой тополмай қолардик. Энди-чи?

— Тан олиш керак, сериаллар кўпроқ аёлларни қизиқтириб қўйди, — дейди уй бекаси Дилором КАРИМОВА. — Оқибатда болалар ҳам ана шундай кинолар таъсирига тушиб қолишаяпти. Ҳозир ҳам ёш болаларига эртаклар, достонлар ўқиб берадиган аёллар бормикан-а?

Хуллас, юқорида ўзингиз ўқиб гувоҳ бўлганингиздек, давомли телесериаллар ҳақида фикрлар турли туман. Бироқ бу хилма-хил фикрлар орасида сериаллардаги ахлоқий — тарбиявий жиҳатларга, ҳаётий тасвирларга, муҳаббат мавзуига урғу бериб айтилган мулоҳазалар алоҳида диққатни жалб этади. Дарҳақиқат, ҳар қандай саноат асарига қўйиладиган дастлабки талаблар — ахлоқий-тарбиявий аҳамиятга эга бўлиш ва ҳаёт ҳақиқатга мос келишидир.

Биз мазкур мавзудаги мулоқотимизни давом эттирамиз. "Сериаллардаги синоатлар"га доир эътироф ва эътирозларингиз, таклиф ва кузатишларингиз ҳақида бизга ёзинг, биргалашиб фикрлашамиз, ўз ҳукм-хулосаларимиз нақадар тўғрилиги шунда аён бўлади.

Таълим

Эзгу ишнинг самараси

Мамлакатимизда олиб борилаётган ислоҳотлар ёш авлодни билимдон, мустаҳкам фикрли, доно, зукко қилиб тарбиялашга қаратилган. Зеро, бугун қад ростлаётган замонавий касб-ҳунар коллежлари, мактаблар, муҳташам спорт иншоотлари Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш борасидаги саъй-ҳаракатларнинг ёрқин тимсолидир.

Тиббиёт коллежимиз дастлаб 1983 йили билим юрти номи билан ташкил этилди. Республика ўрта махсус, касб-ҳунар таълими марказининг 2002 йил 22 январдаги бУйруғи билан тиббиёт коллежига айлантирилди. Ҳозирда коллежимиз замонавий бинога эга. Илм масканида талабалар учта ихтисослик бўйича: ҳамширалик иши, умумий амалиёт акушеркаси, аптека фармацевт ассистенти йўналишларида таълим олишяпти. 100 ўринли ётоқхона, 80 ўринли ошхона, 4 та лингафон хонаси, замонавий ўқув қуроллари билан жиҳозланган лабораториялар, 2 та спорт зали, кутубхона талабалар ихтиёрида. Шунингдек, барча шароитларга эга тренинг залимиз ҳам бор. У Японияннинг ҳамширалар ишини такомиллаштириш — JAKA лойиҳаси асосида келтирилган асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Коллежда илғор тажрибали ўқитувчиларнинг иш тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. М.Бикаринов, С.Бобоёров, Р.Мустафоева, К.Аҳадов, Х.Бўрибоевалар ўз маҳорат, билим ва тажрибаларини ёш ҳамкасбларига ўргатиб келишмоқда.

Талабаларимизнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш мақсадида фан тўгаракларини фаолият кўрсатаяпти, турли кечалар, маданий тадбирлар ўтказилмоқда. Ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари билан учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказиш ҳам одат тусига айланган. Айниқса, «Сиз қонунни биласизми?», «Ёш истеъмолчилар ҳуқуқи», «Огоҳликка даъват», «Пок-иймонли бўлайлик!» мавзуларида ўтказилаётган кўрик-танловлар ўқувчи-ёшларнинг сиёсий-ғоявий ҳамда ҳуқуқий-маънавий билимини оширишга хизмат қилмоқда. Кутубхона ва ўқув залида «Президентимиз асарлари», «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат», «Соғлиқ — энг буюк давлат», «Янги китоблар билан танишинг», «Янги авлод дарсликлари ва адабиётлари» каби мавзуларда кўргазмалар ташкил этилган. Кутубхонамиз эса вилоятдаги энг бой кутубхоналардан саналади.

Талаба ёшларни ижтимоий ҳимоялаш коллеж маъмуриятининг доимий диққат-марказида. Бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан уч нафар ота-онасини йўқотган, 7 нафар ногирон ва боқувчисини йўқотган, кам таъминланган оила фарзандларига моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиб келиняпти.

Талабаларнинг жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам шуғулланиши учун етарли шароит яратилган. 66 та спорт тўгараги жадвал асосида иш олиб бораяпти. Уларда малакали ўқитувчи-мураббийлар машғулотлар ўтказмоқда. Спортнинг волейбол, баскетбол, қўл тўпи ва бошқа турлари бўйича коллежимиз талабаларидан иборат терма жамоа вилоятда фахрли ўринларни қўлдан бермай келмоқда.

Д.САМАНДАРОВА,
Дўстлик тиббиёт коллежи маънавият ва маърифат ишлари услубчиси

"Адолат" ҳуқуқий маслаҳатхонаси

Хорижда ишламоқчи эдим...

Тажрибамни орттириш мақсадида хорижда ишлаб келиш ниятим бор. У ерда қонуний фаолият юритишим учун мамлакатимизнинг қайси ташкилотига қандай ҳужжатлар билан мурожаат қилишим лозим?

Н. ИВАНОВА, Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари чет элларда меҳнат фаолиятини амалга оширишлари учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 12 ноябрдаги "Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг чет эллардаги меҳнат фаолиятини ташкил этишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорига асосан Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳузуридаги Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлигига ва унинг жойлардаги хўжалик ҳисобидан бюроларига қуйидаги ҳужжатларни икки нусхада тақдим этадилар:

1. Ариза
2. Хорижий фирмадан (иш берувчидан) олинган давлат тилига таржима қилинган, барча ижтимоий кафолатлар ва тиббий суғурта кўрсатилган, шунингдек, меҳнат визаси билан таъминланиш борасида иш берувчининг меҳнат мажбурияти назарда тутилган ҳолда тасдиқланган ва Ўзбекистон Республикасининг чет элдаги консуллик муассасаси томонидан легализация қилинган контракт нусхаси.
3. Иш берувчи тўғрисидаги қисқача маълумот.
4. Маълумотнома-холиснома (объективка)
5. Соғлиқни Сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган тегишли шаклдаги соғлигининг ҳолати тўғрисидаги маълумотнома.

Юқоридаги ҳужжатлар Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги томонидан кўриб чиқилиб, аризачига унинг исми-шарифи, фуқаролиги, фаолият тури, амал қиладиган ҳудуд, амал қилиш муддати кўрсатилган рухсатнома берилгандан сўнг чет элга чиқиш Ички Ишлар Вазирлигининг келиш, кетиш ва фуқаролик бошқармаси орқали расмийлаштирилади ва шундан сўнг фуқаро рухсатномада кўрсатилган жойда ишлаш ҳуқуқига эга бўлади.

Яроқсиз дорини нима қилай?

Дорихонадан олган дорининг қўлланмасига қарасам, унинг яроқлилик муддати ўтган экан. Дорини қайтариб берай десам, дорихонадан чек беришмаган. Дорини эса истеъмол қилиб бўлмаса...

Н. РАВШАНОВА, Денов тумани

Дорихонага дорини алмаштириб ёки пулини қайтариб бериш тўғрисида мурожаат қилинг. Агар дорихона маъмурияти сизнинг талабингизни рад этса ёки ушбу дорининг улар томонидан сотилганлигини умуман инкор этса, бу ҳақда ариза билан давлат солиқ инспекцияси, истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш Маркази ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга ўз ҳақ-ҳуқуқингизни ҳимоя қилишни сўраб мурожаат этишингиз мумкин. Яроқлилик муддати ўтган, сифатсиз дори-дармонларни сотганлик учун сотилган дорининг қийматидан келиб чиққан ҳолда айбдор шахсларга нисбатан ЎзЖКнинг 189-моддаси ёки ЎзМЖКнинг 164,166-моддаларига асосан жазо чоралари қўлланилади.

Корхона иш бермаса...

Меҳнат биржасига мурожаат қилиш тартиби қандай? Биржа йўлланма берган муассаса ишга қабул қилиши шартми?

Б. ТОҲИРОВ, Зомин тумани

Фуқаролар иш билан таъминлашни сўраб, ўзлари доимий яшаш учун рўйхатдан ўтган жойдаги меҳнат биржасига ариза билан мурожаат қилишлари мумкин. Меҳнат биржаси томонидан мурожаат этувчига мақбул келадиган иш таклиф қилиниши, мурожаат этувчи эса таклиф этилаётган иш ўринларини танлаш ҳуқуқига эга.

Биржа йўлланма берган муассаса сизни ишга қабул қилишга мажбур, акс ҳолда мазкур муассаса ва унинг раҳбариятига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 1 декабрдаги "Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жарима солиш тартиби тўғрисида"ги Қарорга асосан жавобгарлик чоралари қўлланилади.

Ойбек ДАМИНОВ,
ҳуқуқшунос

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан Самарқанд шаҳар, Набиев кўчаси, 6-уйда фаолият кўрсатаётган "Автогаз" акциядорлик компаниясига қарашли "Самарқандавтогаз" вилоят бўлимига 2002 йил 15 февраль АВ № 022 рақамли, сиқилган табиий газ ва суюлтирилган углеводород газини сотиш ҳуқуқини берувчи Лицензия йўқолганлиги сабабли инобатдан соқит этилади.

"PLATINUM SERVIS" масъулияти чекланган жамияти Устав фонди 23 117 655 (йигирма уч миллион бир юз ўн етти минг олти юз эллик беш) сўмдан 5 390 989 (беш миллион уч юз тўқсон минг тўққиз юз саксон тўққиз) сўмга камаяди.
Манзил: Шайхонтоҳур тумани, Х.Асомов ва Батумский кўчалари кесишган жой.

Информация о намерение приобретения пакета акций более 15 % от уставного фонда
Инвестор: Муродов Азимжон Бурхонович
Эмитент и его адрес: АО "Меъмор 96" г.Самарканд, ул.Абдуллаева,2
Тип приобретаемых акций: акция простая именная безналичная.
Количество акций которое намерен приобрести инвестор: 171 156 штук, что составляет 34% от уставного фонда.

Информация о намерение приобретения пакета акций более 15 % от уставного фонда
Инвестор: Турсунов Акрам Кузибоевич
Эмитент и его адрес: "Кушробод тумани МТП" ДАЖ Сам. Вил. Самаркандская область Кушрабадский район ул. Жуманбулбул 12.
Тип приобретаемых акций: акция простая именная безналичная.
Количество акций, которое намерен приобрести инвестор: 17000 штук, что составляет 34,04% от уставного фонда.

ADOLAT
ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТА
МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СДП СИЁСИЙ КЕНГАШИ
Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан рўйхатга олинган
www.adolat.uz • E-mail: adolat_gazeta@mail.ru

Бош муҳаррир Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ

Таҳрир ҳайъати
Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Иқбол МИРЗО, Турсунали ҚЎЗИЕВ, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Мамазоир ХЎЖАМБЕРДИЕВ, Исмоил САИФНАЗАРОВ, Собир ТУРСУНОВ, Шермат ШАМСИЕВ, Светлана ОРТИҚОВА, Мукаррамхон АЗИМОВА, Жуманиёз АЛИБЕКОВ, Камол АЛЛАЁРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Талъат МУРАТОВ

Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди
• «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади. t — Тижорат мақолалар белгиси.
«Шарқ» НМАК босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Телефонлар: қабулхона — 136-53-14; факс — 133-40-86; котибият — 136-55-96; реклама бўлими — 133-41-89
Манзил: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Наҳбатчи — Б. БОТИРОВ, Саҳифаловчи — Л. ТУРСУНОВ

Нашр индекси — 100
Буюртма Г — 01
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Офсет усулида босилган
Қоғоз бичими А-2.
Адади — 2425
Босишга топшириш вақти — 20.00
Босишга топширилди — 23.30